

Dnr 15UTN/272

Utbildningsnämnden 2015-06-04 § 56

Revidering av riktlinjer för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk i kommunala grundskolor och grundsärskolan

Utbildningsnämndens beslut

1. Antar revidering av riktlinjer för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk i kommunala grundskolor och grundsärskolan och börjar gälla 2015-07-01.
2. Meningen ” Om det finns särskilda skäl får en romsk elev som kommer från utlandet ges modersmålsundervisning i två språk” tas bort ur dokumentet samt att ”romani, chib” skrivs ”romani chib”.

Beslutsnivå

Utbildningsnämnden

Ärendebeskrivning

Från och med 1 juli 2015 gäller nya bestämmelser i skollagen om modersmålsundervisning för elever som tillhör något av de nationella minoritetsspråken. Varje enskild individ avgör själv om hon eller han anser sig tillhöra en nationell minoritet.

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani, chib och samiska.

Lagförändringen innebär att kravet på att en vårdnadshavare har språket som modersmål och att eleven har grundläggande kunskaper i språket tas bort för elever som tillhör de nationella minoriteterna.

Restriktionen att det finns en lämplig lärare för att kommunens skyldighet ska gälla kvarstår.

Med anledning av dessa förändringar i skollagen har förslag till ändringar i riktlinjerna tagits fram. De förändringar som gjorts i förslaget är att nuvarande skrivning om de nationella minoritetsspråken tagits bort. En ny rubrik ”Modersmålsundervisning för elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna” har införts som tydliggör de nya bestämmelserna.

Yrkanden

Allan Sooman (FP) yrkar att meningen ” Om det finns särskilda skäl får en romsk elev som kommer från utlandet ges modersmålsundervisning i två språk” tas bort ur dokumentet samt att ”romani, chib” skrivs ”romani chib”.

Henrik Paulsen (S) yrkar

Följande gäller för modersmålsundervisningen: (punkt 1 och 2 behålls som de är)

1. Punkt 3: Beslut om grupperns organisation och placering fattas av den samordnande enheten. Hänsyn ska tas till deltagande elevers ålder, skola, och var de bor för att möjliggöra för så många som möjligt att delta i modersmålsundervisningen.
2. Punkt 4: Om modersmålsundervisningen inte kan ges i elevens ordinarie skola ska eleven erbjudas möjlighet att ansöka om skolskjuts. Samt att förvaltningen ges i uppdrag att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av och om och i sådana fall hur riktlinjerna för skolskjuts behöver kompletteras för att detta ska kunna genomföras. Denna utredning presenteras i samband med presentationen av konsekvenserna för de nya riktlinjerna för skolskjuts.

Sooman yrkar avslag på Paulsens yrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar nämnden om de bifaller eller avslår Soomans yrkanden och finner att nämnden beslutar enligt yrkandena.

Ordförande frågar nämnden om de bifaller eller avslår Paulsens yrkande 1. och finner att nämnden avslår yrkandet.

Ordförande frågar nämnden om de bifaller eller avslår Paulsens yrkande 2. och finner att nämnden avslår yrkandet.

Votering begärs. Följande voteringsproposition uppläses och godkänns:
”Den som avslår Paulsens yrkande 2. röstar ja, den som bifaller yrkandet röstar nej.

Följande röstar ja:

Marie Bladholm (M), Allan Sooman (FP), Kerstin Egerblom (M), Lars-Erik Wählström (FP), Ulrik Lindgren (KD) och Johan Linander (C)

Följande röstar nej:

Pelle Blom (S), Henrik Paulsen (S), Marielle Forstadius (S), Bertil Krakenberger (V) och Siv Strömbäck (MP)

Nämnden beslutar med sex ja-röster mot fem nej-röster avslå Paulsens yrkande 2.

Ordförande frågar nämnden om de bifaller eller avslår förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Reservationer och protokollsanteckningar

S-gruppen lämnar följande protokollsanteckning:

”Vi Socialdemokrater instämmer i allt väsentligt i de presenterade förslagen till nya riktlinjer. Det är bra riktlinjer som ligger väl i nivå med de lagkrav som

gäller. Tyvärr tycker vi inte att förslaget räcker hela vägen fram och kan därmed inte ställa oss bakom det fullt ut.

Under punkt 2.3 i de förslagna riktlinjerna står det : ”Vårdnadshavare ansvarar själv för, och bekostar, elevens resor till och från modersmålsundervisningen” Vi anser att en sådan skrivning riskerar att bli exkluderande avseende barn till föräldrar som redan i ursprungsläget har en svår ekonomisk situation. Att lägga ytterligare några hundralappar per månad kan för dessa grupper vara ytterst svårt och barnen riskerar att inte få den undervisning de förtjänar. Att få undervisning kring sitt eget modersmål leder bevisligen till ökad förmåga att lära sig andra språk och om vi menar allvar med att ha en modersmålsundervisning värd namnet ska vi också sträva efter att så många som möjligt kan delta i den.

Undervisning i modersmål är en kostsam historia hur man än vrider och vänder på det. Att spara in ett busskort per termin på de eventuella elever som skulle behöva det bidrar inte till att skapa en långsiktig strategi för att integrera de elever med en annan språklig bakgrund än den svenska.

För att befrämja denna målsättning lade vi fram ett tilläggsyrkande om att elever som så behöver ska ges möjlighet att ansöka om skolskjuts eller busskort.

Tyvärr avslog den moderatledda Alliansen detta förslag. Att öppna sitt hjärta för grupper som talar andra språk än svenska är lätt att uttala. Att i praktiken inte exkludera verkar vara betydligt svårare.

Att visa solidaritet med dem som har det svårt är en av grundpelarna inom Socialdemokratin och därför försöker vi se problematiken med modersmålsundervisning i ett helhetsperspektiv med eleven i centrum. Det är så man skapar integration genom praktisk handling och en plattform för elevernas livslånga lärande.

Vi kan inte annat än beklaga att Alliansen inte delar den uppfattningen.”

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse Riktlinjer för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk i kommunala grundskolor och grundsärskolan, 2015-05-04.

Förslag till Riktlinjer för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk i kommunala grundskolor och grundsärskolan. Gällande riktlinjer för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk i proVarmdos grundskolor och grundsärskolan.

Sändlista

Kommunala grundskolor